

Osvoji prijenosno računalo i pisač!

KREIRAJ MARKU BAJNU I OSVOJI NAGRADU SJAJNU!

Natječaj za poštansku marku RH
"NOVA GODINA 2015."

Tema: blagdanski stol

SADRŽAJ

POŠTANSKE MARKE	3
IZDAVANJE MARAKA	4
FILATELIJA.....	5
DJEČJA NOVOGODIŠNJA MARKA	5
PRAVILA NATJEČAJA	7

POŠTANSKE MARKE

U prvoj polovini 19. stoljeća, vremenu industrijalizacije i poštanske reforme, izumljena je poštanska marka kao sredstvo plaćanja poštanskih usluga unaprijed. Do tada je poštarina ovisila o određištju i masi pošiljke te se naplaćivala prema vlastitom nahođenju poštanskih majstora. Dopisivali su se uglavnom bogati, povlaštteni i rijetko pismeni pripadnici društva onog doba, koji su imali vremena za pisanje i strpljivo čekanje odgovora.

Poštanska marka kao jedno od najvažnijih državnih obilježja svake države, samostalnog teritorija ili autonomne pokrajine zaštićena je Svjetskom poštanskom konvencijom. Među ostalim, Konvencijom su definirani elementi koji se moraju nalaziti na poštanskoj marki: naziv države članice ili područja izdavanja, ispisan latiničnim pismom, te nominalna vrijednost marke izražena, u načelu, u službenoj valuti

države ili područja izdavanja (slovom ili oznakom) ili pomoću drugih prepoznatljivih obilježja.

Predmeti i dizajn poštanskih maraka usko su povezani s kulturnim identitetom zemlje, pridonose širenju kulture ili pomažu u očuvanju mira. Na markama koje imaju iznimno značenje za zemlju izbjegava se politički karakter ili teme uvredljive prirode u vezi s nekom osobom ili zemljom.

IZDAVANJE MARAKA

Nacionalni poštanski operatori, ali i mali samostalni teritoriji (npr. Farski Otoci, Grenland, Guernsey i dr.) u skladu s aktima Svjetske poštanske unije i odlukom zakonodavne vlasti određene države imaju pravo izdavati poštanske marke. Marke izdaje i poštanska uprava Ujedinjenih naroda (UNPA – engl. United Nations Postal Administration) preko svojih poštanskih ureda u New Yorku, Beču i Ženevi. Specifičan status ima, primjerice, i Bosna i Hercegovina, čija tri poštanska operatora izdaju različite marke, ali i mala državica Andora, koja izdaje marke na dva jezika: španjolskom i francuskom.

Teme na markama odabiru se na temelju pristiglih prijedloga građana i institucija, a predložene teme moraju pridonositi razvijanju veza među narodima te njegovati suradnju na kulturnom, socijalnom i

gospodarskom području. Konačni odabir donosi mjerodavno povjerenstvo sastavljeno uglavnom od uglednih i stručnih osoba iz različitih područja. Motivi na markama mogu biti različiti: od kulture, znanosti i povijesti do sporta ili obilježavanja važnijih obljetnica ili aktualnih događaja. Naklada poštanskih maraka ovisi o izdavačkoj politici odnosno o vrsti maraka, veličini države (teritorija) te zanimljivosti teme.

Osmišljavanje, odnosno izrada likovnih i grafičkih rješenja poštanskih maraka povjerava se likovnim umjetnicima i dizajnerima u zemlji i inozemstvu, ovisno o politici izdavača. Procesi tehnike tiskanja poštanskih marka vrlo su specifični, a posebice zbog vrlo velikih zahtjeva u pogledu kvalitete i svih sigurnosnih elemenata koje poštanske marke moraju imati.

FILATELIJA

Filatelija je najrašireniji sakupljački hobi u svijetu čiji početci sežu u drugu polovinu 19. stoljeća. Podrazumijeva sustavno proučavanje i sakupljanje poštanskih maraka i drugih srodnih filatelističkih suvenira (FDC – omotnica prvog dana, maksimum-karata, godišnjih zbirki maraka, karneta, žigova i ostalog). Neki filateliju nazivaju i hobijem kraljeva (najvrednije zbirke poštanskih maraka pripadaju kraljevskim obiteljima). Ovaj je hobi vrlo edukativan, a njime se bave milijuni ljudi oba spola te različite dobi i naobrazbe, iz svih dijelova svijeta. Prema nekim procjenama čak 25% ljudi u razvijenijim zemljama u određenom razdoblju života sakuplja marke, a danas u svijetu ima više od 20 milijuna filatelista. U Hrvatskoj je registrirano tridesetak filatelističkih klubova s više stotina aktivnih filatelista. O njihovu radu može se više saznati na internetskim stranicama Hrvatskoga filatelističkog saveza (www.hfs-cpf.hr).

DJEČJA NOVOGODIŠNJA MARKA

Hrvatska pošta već tradicionalno izdaje poštanske marke na temu Nove godine. Motivi na ovim markama su najljepši radovi učenika osnovnih škola na zadanu temu.

2013. Novogodišnja čestitka

Učenica Mia Štimac iz Siska zamislila je Novu godinu kao vatromet, kao pridruživanje Zemljinih svjetala svemirskima, kao žarko veselje ispisano na crnoj pozadini. Njena marka bilježi veselje i zajedništvo.

2012. Djed Božićnjak

Učenici iz Slavonskog Broda bili su po treći put najuspješniji u kreiranju poštanske marke Republike Hrvatske. Rad Sare Šaravanja, s likom zelenog Djeda Božićnjaka na Mjesecu, osvojio je Povjerenstvo za odabir motiva te grafičkih i likovnih rješenja poštanskih maraka Republike Hrvatske, koje je predložilo da se njezin rad nađe na marki Nova godina 2013.

2011. Ples snježnih pahuljica

Hrvatska pošta je 2011. godine pitala djecu kako izgleda ples snježnih pahuljica, a dobila je mnoštvo likovnih „odgovora“ iz cijele zemlje. Pahuljice su pak najljepše plesale na radu Barbare Tomorad iz Marije Bistrice (OŠ Marija Bistrica), a svoj su ples nastavile na brojnim pismima.

2010. Snježno drvo

Da stabla zimi ne moraju biti ovješeni grana i prekrivena snijegom, pokazala nam je 2010. godine Marta Bilandžija iz Slavonskog Broda (OŠ Ivana Gorana Kovačića). Njeno se snježno drvo svojim zelenilom „odupire“ brojnim pahuljama na novogodišnjoj marki Hrvatske pošte.

2009. Snjegović

Nezaobilazna dječja zabava svake je zime i pravljenje snjegovića. Tako je Hrvatska pošta 2009. godine pozvala djecu da naprave snjegovića i na poštanskoj

marki. Snjegović Leonarde Štorga iz Zagreba (OŠ Jordanovac) odabran je da putuje svijetom na marki Hrvatske pošte.

2008. Saonice

Kao što se djeca trude dovući saonice do vrha brijega kako bi im se, jureći niz snježnu padinu, taj trud isplatilo, tako se isplatilo i trud Lea Živice iz Čazme (OŠ Čazma) te je njegov rad odabran 2008. godine kao motiv novogodišnje marke.

2007. Nova godina

Vedran Damjanović Maglica iz Slavonskog Broda (OŠ Đuro Pilar) svojim je novogodišnjim anđelom okruženim pahuljama i zvijezdama 2007. godine pobijedio na prvom po redu natječaju „Kreiraj marku bajnu i osvoji nagradu sjajnu!“.

PRAVILA NATJEČAJA ZA ODABIR LIKOVNOG RJEŠENJA POŠTANSKE MARKE RH "NOVA GODINA 2015."

Cilj Natječaja

Članak 1.

- (1) Cilj je Natječaja odabir likovnog rada učenika/ učenice koji će poslužiti kao predložak za poštansku marku RH "Nova godina 2015."
- (2) Natječajem se nastoji promovirati i djeci školskog uzrasta približiti smisao, značenje i funkcija poštanske marke.

Sudionici Natječaja

Članak 2.

U Natječaju mogu sudjelovati učenici sa stalnim prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj koji redovito pohađaju osnovnu školu.

Propozicije, tema i sadržaj likovnog rada

Članak 3.

- (1) Tema Natječaja za poštansku marku RH "Nova godina 2015." glasi: blagdanski stol.
- (2) Zadanu temu Natječaja, odnosno zadani motiv treba likovno obraditi prema odabranim nastavnim temama Nastavnog plana i programa za osnovnu školu za Likovnu kulturu (PiP) u vezi s, primjerice bojom, plohom, površinom, odnosno ritmom, kontrastom (npr. toplo-hladno), simetrijom/asimetrijom, proporcijama itd.
- (3) Primjenjuju se slikarske, crtačke i grafičke tehnike prema PiP-u (npr. gvaš, akvarel, tempera, kolaž, pastel, linorez u boji), uključujući i crtanje na računalu odnosno računalnu grafiku.
- (4) Format papira treba biti u skladu s formatom mape za određeni razred (moguć je i rad na polovini papira istoga formata).
- (5) Na poleđini svakoga likovnog rada koji učitelj/

učiteljica dostavlja obvezni su sljedeći podatci ispisani tiskanim slovima:

- a) naziv osnovne teme Natječaja kao poticaja za likovni rad (blagdanski stol)
- b) nastavna tema iz PiP-a za Likovnu kulturu
- c) likovna tehnika
- d) korelacija (suodnos nastavnih sadržaja)
- e) ime i prezime učenika/učenice, razred, dob, škola, mjesto
- f) ime i prezime učitelja/učiteljice mentora (učitelj/učiteljica - razredne nastave ili likovne kulture)
- g) nadnevak

(6) Od pobjednika/pobjednice Natječaja zatražit će se da dostavi svoju digitalnu fotografiju (JPEG format, rezolucija: 300 dpi) ili klasičnu fotografiju veličine kao za osobne dokumente, uz pristanak roditelja/staratelja.

Upute za motivaciju učenika na likovni rad

Članak 4.

(1) Ovogodišnja tema Natječaja, odnosno zadani likovni motiv za učeničke radove jest blagdanski stol.

(2) Učitelj/učiteljica treba iz PiP-a za Likovnu kulturu odabrati odgovarajuću nastavnu temu koja će učenicima pružiti priliku za traženje različitih, maštovitih i originalnih likovnih rješenja na temu Natječaja. U učenicima treba poticati kreativnost, zanimanje za istraživački rad, kao i samostalnost u planiranju i realiziranju likovne teme. Upućivanjem na traženje vlastitoga likovnog izraza poticati će se osjećaji obiteljskog i humanog ozračja koje budi blagdanski stol. Likovno rješenje treba biti vizualno pogodno za reduciranje na veličinu poštanske marke, načinom koji će biti razumljiv djeci i odraslima iz cijelog svijeta.

Izvornost izraza u obradi dogovorenog, odnosno odabranog motiva pritom će se osigurati ako učenici svoju pozornost usmjere na likovno istraživanje, primjerice slikarske teksture / svjetlosne vrijednosti čistih boja, grafičke modelacije, toplo-hladnog ili komplementarnog kontrasta boja / simboličke uloge boja.

(3) Dječji doživljaj i interpretacija teme Natječaja može se potaknuti korelacijom likovne nastavne teme s nastavnim sadržajima iz prirode i društva, povijesti, prirode, moguće i vjeronauka, odnosno s književnim djelom i medijskom kulturom. Svakako je važno potaknuti učenike i pružiti im priliku da u likovnim radovima iskažu različitosti svojih viđenja, interesa i osobnosti.

Način prijave radova

Članak 5.

(1) HP-Hrvatska pošta d.d. organizira Natječaj za likovno rješenje novogodišnje marke u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje te prema navedenim pravilima odabire pobjednika Natječaja među svim sudionicima koji su poslali svoje radove na Natječaj. Radi upoznavanja javnosti s ovim natječajem, HP-Hrvatska pošta d.d. izradit će brošure, koje će dostaviti u škole.

(2) Pravila Natječaja bit će dostupna i na internetskim stranicama HP-Hrvatske pošte d.d., www.posta.hr.

Način odabira najboljeg rada

Članak 6.

(1) Učitelji likovne kulture i razredne nastave odabiru najviše deset (10) najuspješnijih likovnih radova nastalih na razini škole.

(2) Odabrani radovi trebaju se poslati najkasnije do 15. listopada 2014. godine na adresu:

HP-Hrvatska pošta d.d.
„Natječaj za novogodišnju marku“
Jurišićeva 13
10000 Zagreb

s naznakom: NE OTVARATI!

(3) Najuspješniji likovni rad odabire Povjerenstvo za izbor motiva te grafičkih i likovnih rješenja poštanskih maraka RH, a koji će se koristiti kao motiv na poštanskoj marki RH "Nova godina 2015."

(4) Trideset (30) likovno najuspješnijih radova, uključujući i pobjednički rad, bit će 4. prosinca 2014. godine objavljeni na internetskim stranicama HP-Hrvatske pošte d.d., www.posta.hr.

Nagrada najboljem autoru na državnoj razini

Članak 7.

Autor/autorica pobjedničkog rada bit će nagrađen računalom i pisačem. Svečanost uručenja nagrade za najuspješniji rad i promocija održat će se u prosincu 2014. godine.

*Alen Premužak
Predsjednik Uprave
HP-Hrvatske pošte d.d.*

**Stani uz bok umjetnicima koji stvaraju
poštanske marke RH.
Neka tvoje ime bude trajno zapisano
na marki!**

**Stavljamo vam sve
mogućnosti
suvremene
tehnologije na
dohvat ruke.**

Naša su specijalnost cjelovita informatička i poslovna rješenja, savjetovanje, razvoj, izgradnja, upravljanje i održavanje informacijsko-komunikacijskih i sigurnosnih sustava te edukacija za njihovo korištenje. Za vas to znači potpuno usmjeravanje na vašu temeljnu djelatnost.

S nama postajete još efikasniji, i zato...

Opustite se !

KING ICT d.o.o., Buzinski prilaz 10, 10010 Zagreb
tel: +385 1 6690 800, e-mail: king@king-ict.hr
www.king-ict.com

Hrvatska pošta

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

KING ICT
INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGIES

Odabrani radovi trebaju se poslati najkasnije do
15. listopada 2014. godine na adresu:

HP-Hrvatska pošta d.d.
„Natječaj za novogodišnju marku“
Jurišićeva 13
10000 Zagreb

s naznakom: NE OTVARATI!

